

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

## Forslag til dagsorden møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2021

Tidspunkt: 30. september kl. 09:00-12:00

**Møtested:** Kollegierommet (Muséplass 1)

### Forslag til dagsorden:

#### I Godkjenning av innkalling og dagsorden

#### II Godkjenning av protokoll fra UU-møte 1.september (merknadsfrist var 29.09.2021)

#### III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Cirka 20 minutter

- Orientering om beredskapssituasjonen
- Arbeidsgruppe for studiestartuken (se vedlegg) (P.g.a arbeidsgruppen utsettes årshjullssaken om studiestart til et senere møte slik at vi kan ha en løypemelding fra arbeidsgruppen.)
- Nasjonal konferanse digitalisering i høyere utdanning 4. november med fokus på digital kunnskap i utdanningene: <https://www.uib.no/uhdig21>
- Seminar om studenters gjennomføring og psykiske helse 11. november (<https://www.uib.no/nfye/147957/vi-vil-vil-men-f%C3%A5r-vi-det-til>)
- Ugleprisen (tildeling skjer i overnevnte seminar)
- Løypemelding fra styringsgruppe for digital forståelse, kunnskap og kompetanse (se vedlegg)
- Saker til eventuelt

<i>Estimert tid</i>		
15	<b>Sak 43/21</b> Presentasjon	Presentasjon av Studentparlamentets program som vedtas 25.september, ettersendes
15	<b>Sak 44/21</b> Presentasjon og diskusjon	Gjennomgang av studentrekrutteringen: Presentasjon fra Kommunikasjonsavdelingen
15	<b>Sak 45/21</b> Vedtaks sak	Studieforskriften Om endring av studieforskriften; emner på 2-3 stp i forbindelse med grunnpakken om emner for digital forståelse
30	<b>Sak 46/21</b> Orientering og drøftings sak	Opptak m. fokus på MA
15		<b>Pause</b>
30	<b>Sak 47/21</b> Orientering- og drøftings sak	Oppfølging av kvalitetssystemet
10	<b>Sak 48/21</b> Orienterings sak	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
15	<b>Sak 49/21</b> Drøftings sak	Bredde i utdanningene – infoside
10		Eventuelt

### ***Kommende saker***

Løypemelding frå Styringsgruppen for digital forståelse, kunnskap og kompetanse (ev. oktober)

Ressursgruppe for utdanningspolitikk, drøftings sak om vi skal opprette en slik gruppe. Ev. Katrine saksbehandler. (Ev. oktober)

Erasmus+ - kort presentasjon frå Katrine, diskusjon om muligheter, planlegge evt reise til Bryssel (Ev. oktober eller november)

Lektorsenteret (desember)

Ex-phil

### ***Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2021:***

Februar: Interne insentivmidler

Mars: Oppretting av Studiekvalitetskomite

Mars: Forsinket sensur

Mars: Årsrapport fra Studentombudet

Mai: Melding om internasjonalisering

Mai: Orientering om planer for opptaket

Juni: UU-seminar

September: Opptak

September: Gjennomgang av studentrekrutteringen

September: Studiestartuken

September: Presentasjon av Studentparlamentets program

Oktober: Utdanningsutvalgets møteplan 2022

Oktober: Endringer i grad- og studieforskriften

Oktober: Studiekvalitetsmeldingen

Oktober: Studiestartuken

Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget

November: Studieportefølje

November: Opptakssammer

November: Desember: Oppfølging av Handlingsplan for kvalitet i utdanning

Desember: Internt studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN

*Universitetets Utdanningsutvalg*

Ephorte:

## **Sak 43/21 Studieparlamentets program**

*Presentasjon*

*Presentasjonen ettersendes fordi studieparlamentets program først vedtas 27.september*

Ephorte:

## **Sak 44/21 Gjennomgang av studentrekrutteringen**

*Presentasjon*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Kommunikasjonsavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

Ephorte:

## **Sak 45/21 Studieforskriften**

*Vedtakssak*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Studieavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

## Bakgrunn

For å kunne nå målet om at alle studenter skal få tilbud om opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter tilpasset sitt eget fagområde, er det nødvendig å tilpasse UiB-forskriften. Forskriften må tilpasses slik at den i større grad åpner opp for å tilby emner på færre studiepoeng. Ved å fjerne kravet om ordinære minste emnestørrelser vil det kunne tilbys emner helt ned til 2-3 studiepoeng.

Forslag til

### Vedtak:

I «Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen», fjernes følgende fra § 3-1 (4) første ledd:

4) Studiepoeng angir mål på arbeidsomfang i studiet. 60 studiepoeng tilsvarer ett års fulltidsstudier. Dette utgjør normalt 1500-1800 arbeidstimer. Antallet studiepoeng for et emne skal ordinært være delelig med 5. ~~Minste emnestørrelse skal ordinært være 5 studiepoeng. Emnene til de fem eller seksårige gradene, samt emner på ph.d. nivå kan fravike reglene i dette punktet.~~

Nye § 3-1 (4) første ledd vil se slik ut:

4) Studiepoeng angir mål på arbeidsomfang i studiet. 60 studiepoeng tilsvarer ett års fulltidsstudier. Dette utgjør normalt 1500-1800 arbeidstimer. Antallet studiepoeng for et emne skal ordinært være delelig med 5. Emner med færre enn 5 studiepoeng skal tilbys på en slik måte at de lett kan settes sammen til 5 og 10 studiepoeng.

Ephorte:

## **Sak 46/21 Opptak (med fokus på MA)**

*Orientering- og drøftingssak*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Studieavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

## **Bakgrunn**

I saken gjennomgås opptakene som er gjennomført ved UiB for studieåret 2021/22, med opptakstill, analyser og viktige endringer. Årets sak har to kjerneelement. I første del vil resultatene av årets studentopptak gjennomgås og kommenteres. I andre del vil vi se nærmere på masteropptak og diskutere tiltak for å fylle studieplassene og øke den totale andelen av våre masterkandidater.

Rammene for opptaket til grunnstudier, toårige masterstudier og særskilte lokale opptak ved UiB 2021/2022, ble fastsatt i sak [132/20](#) i Universitetsstyret.

Alle møttall for høsten 2021 rapporteres til DBH 15. oktober, og er foreløpige frem til dette.

## **1, Gjennomgang av årets studentopptak**

Tabeller med søknads- og opptakstill følger som vedlegg.

### **Opptak til grunnstudier – Samordna opptak**

Alle UiBs grunnstudier lyses ut i det nasjonale samordna opptaket, med unntak av bachelorprogrammene ved Fakultet for kunst, musikk og design (KMD). Grunnstudier omfatter tre-/fireårige bachelorstudier (B3/B4), profesjonsstudier (PR), integrerte (femårige) masterprogram (M5) og årsstudier (ÅR). Ved fastsetting av tilbudstill tas det høyde for frafall frem mot andre semester.

- Det ble ikke lyst ut nye studieplasser på grunnstudier i 2021. Det ble lyst ut 3 nye studieprogram ved Det samfunnsvitenskapelig fakultet SV. Den totale rammen var 4378.
- Antall førstevalgssøkere økte med ca. 5 prosent, til 12228
- 51 prosent av søkerne som fikk tilbud møtte til studiestart, mens 85 prosent av de som takket ja til plassen møtte
- Generelt har UiB fylt plassene, med unntak av MN hvor det er beregnet at ca. 100 plasser vil være ubesatt ved inngangen til andre semester

### **Opptak til toårige masterprogram**

Studieavdelingen (SA) er ansvarlig for gjennomføring av opptak til toårige masterprogram (M2), med unntak av programmene ved KMD.

- UiB hadde en økning i antall førstevalgssøkere fra 2020, med 8141 søkere i 2021 mot 7016 i 2020.
- UiB sendte ut 2673 tilbud i 2021, mot 2652 tilbud i 2020
- Med unntak av masterutdanningene ved PS, er det få program med søkere på venteliste. Det vil si at på en stor del av programmene, fikk alle kvalifiserte søkere tilbud om plass.
- 45 prosent av søkerne som fikk tilbud møtte til studiestart, mens andelen møtt var 80 prosent av de som takket ja til plassen
- Det er beregnet at rundt 170 studieplasser vil stå tomme, men at MN kan klare å dekke inn ca. 75 av disse gjennom opptak til våren 2022

### **Opptak til grunnstudier i utøvende kunst, musikk og design**

KMD er det eneste fakultetet som tar opp studenter til grunnstudier utenfor det samordna opptaket. Det gis opptak til tre B3-program i utøvende kunst, musikk og design. Det er tatt opp nok søkere til å dekke opptaksrammen.

### **Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)**

UiB hadde i 2021 tre ulike opptak til PPU. I tillegg til det ordinære opptaket til PPU som gjennomføres ved Det psykologiske fakultet (PS), har KMD et eget PPU-opptak for musikk og kunst/design. PPU deltid ble vedtatt å ikke lyses ut i 2021, dette opptaket har en ramme på 35 plasser. Studieplassene på det ordinære PPU-programmet fylles heller ikke i 2021, og her pågår det flere sentrale prosesser hvor



studieplassene flyttes til andre program (i hovedsak lektorprogrammene). Etter planen skal PPU bygges ned til ca. 70-100 studieplasser innen 2025, noe man per nå antar dekker behovet.

### Andre lokale opptak

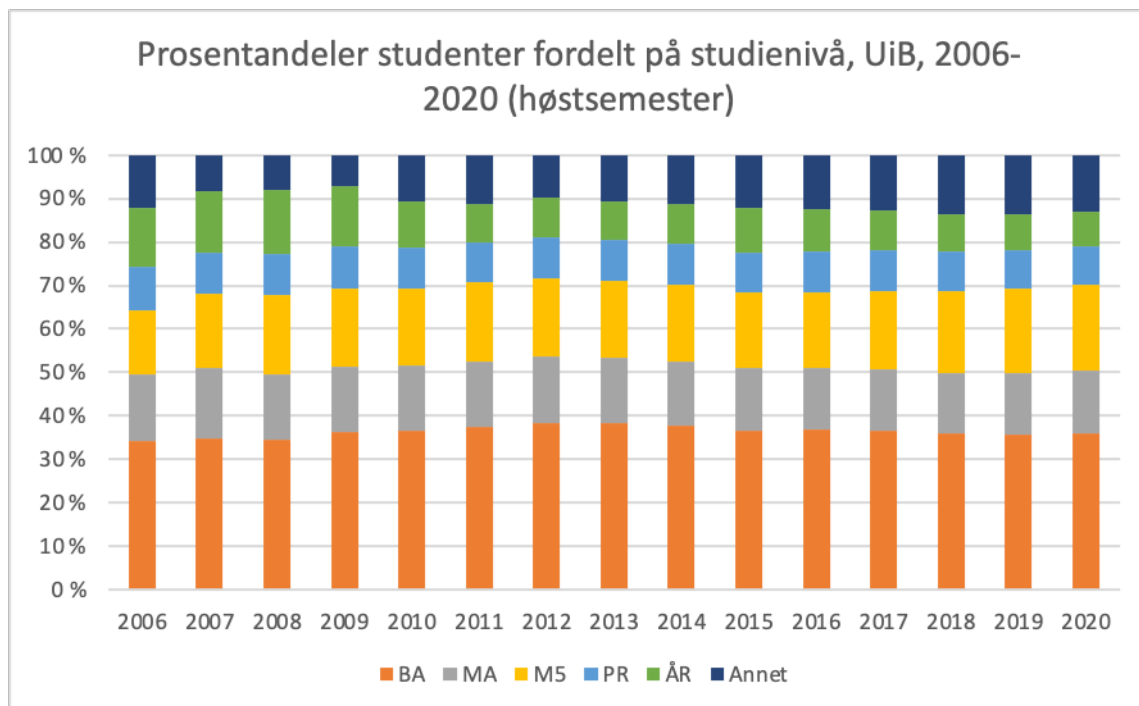
UiB tar i tillegg opp studenter i andre lokale opptak. Noen av disse er dimensjonert med egne opptaksrammer, mens andre ikke inngår i rammen. I tillegg til opptakene som er fremhevet under, har UiB flere mindre lokale opptak som:

- Norskkurs for flyktinger og innvandrere
- Spesialistutdanning i odontologi
- Kvalifikasjonsprogrammet for tannleger
- Enkeltemner ved Senter for internasjonal helse
- Spesialemer ved JURFA
- Overgangsoptak ved hvert fakultet
- Optak av hospitanter
- Optak til enkeltemner
- Optak til poststudier

### Vanskeligheter med å fylle studieplasser på M2

Over år har det vist seg utfordrende å fylle studieplassene på de toårige masterprogrammene (M2) ved flere av fakultetene, til tross for økende søkertall. Utdanningsutvalget har også hatt saken oppe til drøfting tidligere (sak 59/20).

Fordelingen av studieplasser har vært stabil i perioden fra 2010, hvor omtrent 80 prosent av plassene fordeles til grunnstudier (år, bachelor, integrert master, profesjon), og 20 prosent fordeles til toårige masterstudier. I tråd med dette har også studentsammensetningen vært nokså konstant, med unntak av at andelen årsstudenter er redusert mens andelen studenter på integrert master har økt. Dette er i tråd med de endringene som er gjort i studieprogramporteføljen: Nedskalering av årsstudiet i psykologi, og oppretting av femårige lektorprogram og sivilingeniørutdanninger. Men det er fortsatt ca. 2,5 bachelorstudenter per masterstudent.



Utfordringen knyttet til opptak av masterstudenter er todelt. Av søkerne til M2 i 2021 var kun 36 prosent kvalifisert, mens det tilsvarende tallet var 93 prosent på grunnstudiene. En viktig årsak til dette er den store mengden internasjonale søkere i masteropptaket, men selv om vi ser bort fra disse var det kun 61 prosent av søkerne som var kvalifisert. Den store andelen kvalifiserte søkere til grunnstudiene bygger på et helhetlig opptaksregelverk, med generell studiekompetanse i sentrum.

En gjennomgang av ikke-kvalifiserte søkere<sup>1</sup> til M2 høsten 2021 viser at det for alle fakultetene er manglende spesialisering som er den største hindringen for å kvalifisere til studiene. I en del tilfeller kan avviket mellom søkers kvalifikasjoner og programmets opptakskrav være av grunnleggende karakter, mens det i andre tilfeller er snakk om fraværet av et enkelt emne.

Tabell 1 Ikke-kvalifiserte søkere til masterprogram ved UiB 2021 høst, med bakgrunn for avslag. Søkere bosatt i Norge. Kilde: FS

Mangel	HF	SV	MN	MED	PS	Alle
Mangler dokumentasjon	8 %	5 %	3 %	8 %	7 %	6 %
Mangler engelskkunnskaper	2 %	7 %	1 %	13 %	3 %	4 %
Mangler norskkunnskaper	19 %	3 %	24 %	3 %	5 %	11 %
Mangler spesialisering	68 %	80 %	63 %	66 %	83 %	73 %
Mangler C-krav	2 %	4 %	10 %	8 %	2 %	5 %
Ukjent mangel	3 %	1 %	0 %	2 %	1 %	1 %
Totalt ikke-kvalifiserte søkere	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Den andre utfordringen er avhengigheten av egen kandidatproduksjon. En tett integrasjon mellom bachelor- og masterstudier er naturlig, og innebærer at søkere med bachelorgrad fra UiB naturlig nok vil være en viktig søkergruppe til M2. De vil i større grad enn eksterne søkere være kvalifisert, men har også en langt høyere møttprosent: 2 av 3 UiB-studenter møter til studiestart dersom de får tilbud, mens andelen møtt er ned mot 20 prosent for søkere med bachelorgrad fra andre lærested.

I stor grad har dette bakgrunn i at det ikke eksisterer et samordnet masteropptak i Norge, og eksterne søkere har gjerne søkt om plass ved eget lærested – og velger å bli værende der når de får flere tilbud. Studenter som skal starte på høyere nivå er ikke mobile i samme grad som søkere til grunnstudier.

Dette forsterker da avhengigheten av egen kandidatproduksjon på bachelor for å fylle studieplassene på master, og her ser vi at enkelte fakultet har utfordringer. Om vi sammenligner antallet studieplasser for studieåret 2021/22, og kandidatproduksjonen på bachelor året før, ser vi at SV og HF har flere kandidater enn plasser, mens situasjonen er motsatt for MN. Gitt at en del søkere ikke vil være kvalifisert til det de ønsker, og at andre vil takke nei til et tilbud, bør det som minimum være to søkere per studieplass, dersom vi utelukkende skulle rekruttere internt.

Tabell 2 Antall studieplasser på M2 (2021/22) sammenlignet med antall bachelorkandidater (2020/21). Kilde: FS/DBH.

Fakultet	Studieplasser M2 (2021/22)	Oppnådde grader B3 (2020/21)
HF	200	296
MN	378	348
MED	120	44
PS	172	157
SV	285	604
JUS	45	0
KMD	83	75

<sup>1</sup> Totalt ca. 2500 søknadsalternativ fra søkere som ikke har fått tilbud ved UiB. Søkere bosatt i utlandet (EU/utenfor EU) er utelatt.

<b>I alt</b>	1283	1524
--------------	------	------

Tallene viser at det er nødvendig med ekstern rekruttering av eksterne søkere. Ikke bare gjelder dette fakultet som i hovedsak rekrutterer søkere med B3-grad fra et annet lærested (JUS, MED, PS), men også HF, SV og MN: UiB utdanner ikke tilstrekkelig med bachelorkandidater til å fylle opptaksrammen på masternivå.

Det blir da også et spørsmål om hvilken profil UiB skal ha. Ser vi på forholdet mellom antallet bachelor- og masterstudenter, har UiO kun 1,6 bachelorstudent per masterstudent, mens UiB har et høyere forholdstall – også sammenlignet med sektoren.

Tabell 3 Forholdet mellom bachelor- og masterstudenter, universitetssektoren (2020 høst). Kilde: DBH

Institusjon	Antall bachelorstudenter	Antall masterstudenter	Forholdstall BA/MA
UiO	8860	5695	1,6
UiB	6975	2830	2,5
NTNU	15865	7105	2,2
UiT	7250	2540	2,9
UiS	5795	3190	1,8
UiA	6470	2575	2,5
<b>Alle universitet</b>	<b>79470</b>	<b>33515</b>	<b>2,4</b>

Å ensidig øke antallet studenter på grunnstudiene vil nok bedre rekrutteringsgrunnlaget for masterstudiene, men samtidig forsterke UiBs profil som et «bacheloruniversitet». En slik utvikling vil da videre kunne få innvirkning på rekruttering av gode PhD-kandidater.

Spørsmål til drøfting:

- Hvordan tenker fakultetene rundt rekruttering av eksterne søkere?
- Tas potensialet for ekstern rekruttering med i dimensjoneringen av studieplassene?
- Er kvalifikasjonskravene i noen studieprogram for snevre?
- På hvilken måte kan UiB utvikle seg mer i retning av et masteruniversitet?

Vedlegg

Tabell 4 Søknads- og opptakstall, grunnstudier (Samordna opptak)

Fakultet	Studie-plasser	Førstevalg-søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Stipulert møtt andre semester	Diff. møtt/plasser
HF	1049	1669	2663	1515	1246	1035	-14
JURFA	390	1917	660	484	421	410	20
MN	891	1685	1533	1028	889	785	-106
MED	327	1312	662	435	360	347	20
PS	545	2315	1222	707	628	567	22
SV	1146	3270	2916	1618	1378	1165	19
KMD	30	60	55	37	34	31	1
<b>UiB totalt</b>	<b>4378</b>	<b>12228</b>	<b>9711</b>	<b>5824</b>	<b>4956</b>	<b>4340</b>	<b>-38</b>

Tabell 5 Søknads- og opptakstall, toårige masterstudier

Fakultet	Studie- plasser	Førstevalg- søkere*	Tilbud	Ja- svar	Møtt	Stipulert møtt andre semester	Diff. møtt/ plasser
HF	200	1085	396	257	217	203	3
JURFA	45	229	49	46	46	45	0
MN	383	1107	575	337	287	278	-105
MED	120	1418	316	166	114	104	-16
PS	172	1686	484	230	186	169	-3
SV	285	1977	724	377	269	242	-43
KMD	83	639	129	85	81	78	-5
<b>UIB totalt</b>	<b>1288</b>	<b>8141</b>	<b>2673</b>	<b>1498</b>	<b>1200</b>	<b>1119</b>	<b>-169</b>

Tabell 6 Søknads- og opptakstall, toårige masterstudier. Kun søkere fra utenfor EU

Fakultet	Førstevalg- søkere	Tilbud	Jasvar	Møtt høst 2021
HF	472	44	29	22
MN	187	53	25	20
MED	1075	76	52	32
PS	318	18	8	6
SV	939	115	73	28
<b>Totalt</b>	<b>2991</b>	<b>306</b>	<b>187</b>	<b>108</b>

Tabell 7 Søknads- og opptakstall, grunnstudier (Fakultet for kunst, musikk, design - lokalt opptak)

Fag	Studie- plasser	Førstevalg- søkere	Tilbud	Ja- svar	Møtt	Stipulert møtt 2. semester	Diff. møtt/ plasser
Kunst	45	361	77	45	45	45	0
Utøvende musikk eller komposisjon	25	358	68	28	28	28	3
Design	35	204	47	34	34	34	-1

Tabell 8 Søknads- og opptakstall, praktisk-pedagogisk utdanning

Fakultet	Studieplasser	Førstevalg- søkere	Tilbud	Jasvar	Møtt	Stipulert møtt andre semester	Diff. møtt/ plasser
PS	217	381	221	93	73	61	-156
KMD	31	97	42	31	26	18	-13
<b>UIB totalt</b>	<b>248</b>	<b>478</b>	<b>362</b>	<b>172</b>	<b>139</b>	<b>79</b>	<b>-169</b>

Ephorte:

## Sak 47/21 Oppfølging av kvalitetssystemet

*Orientering- og drøftingssak*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Studieavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

Viser til UU-sak 39/21 i møtet 1. september, vedrørende den kommende NOKUT-evalueringen av UiBs kvalitetsarbeid våren 2022, og om rammene for organiseringen av dette arbeidet. Denne saken er en oppfølging av sak 39/21.

Formålet er å drøfte hvilke deler av kvalitetsarbeidet som trenger et særlig fokus fram mot systemtilsynet. Det er derfor behov for å avklare hvor vi har de viktigste utfordringene i kvalitetsarbeidet ved fakultetene, og hva som bør gjøres for å komme videre i arbeidet.

Det varierer hvor langt fakultetene og fagmiljøene har kommet i implementeringen av de ulike delene av kvalitetsarbeidet. Erfaringsutveksling vil derfor være nyttig i den videre planleggingen. I møtet legges det derfor opp til en drøfting der fakulteter/fagmiljøer som har særlige utfordringer i deler av kvalitetssystemet orienterer om det. Og: Dersom det er fagmiljøer som har kommet langt på de delene der andre har et stykke å gå før de er i mål, vil vi gjerne høre om det.

### Helhetlig kvalitetsarbeid ved UiB

Figuren *helhetlig kvalitetsarbeid ved UiB*, nedenfor, angir hovedbestanddelene i kvalitetssystemet. De elementene og overordnede prosessene som modellen favner, kan danne utgangspunktet for drøftingene. Figuren er nærmere beskrevet nedenfor.



De to overordnede søylene; «Utvikling av studieprogram og emner», og «Tilsyn og kontroll» skal tilsammen bidra til å sikre at kvaliteten i utdanningene videreutvikles og at de oppfyller de kravene som stilles til akkrediterte studietilbud.

Støttesystemene, det vil si læringsdesigngruppene og studiekvalitetskomiteene, har en viktig funksjon i kvalitetssystemet. Støttesystemene etableres på både sentralt og fakultetsnivå. Den sentrale læringsdesigngruppen har i oppgave å veilede fagmiljøene under utviklingen av nye studieprogram, mens de lokale læringsdesigngruppene forventes å bli koblet på redesignprosesser av allerede eksisterende studieprogram. Tilsvarende har den sentrale studiekvalitetskomiteen som ansvar å vurdere søknader om oppnevning av nye studieprogram, mens de fakultetsvise studiekvalitetskomiteene skal vurdere søknader om reakkreditering av allerede eksisterende program. Hele [systembeskrivelsen](#) finner du her.

Drøftingsspørsmål:

- Hva er de viktigste utfordringene for å komme i mål med kvalitetsarbeidet?
- Hva bør gjøres for å komme i mål?
- Er det noen fakulteter/fagmiljøer som har særlige utfordringer når det gjelder implementeringen av deler av kvalitetsarbeidet, i så fall hvilke deler?
  - Er det noen fagmiljøer/fakulteter som har kommet langt eller har hatt fremskritt i disse delene? Hvilke råd vil dere gi?

Ephorte:

## Sak 48/21 LMU årsrapport

*Orienteringssak*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Studieavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

### Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget (LMU) behandlet et utkast til årsrapport for studieåret 2020-2021 i møtet 08.09.21. Rapporten, som avgis til universitetsstyret, ble godkjent av LMU, og skal behandles av styret i møte 28.10.21. Den legges her fram for UU til orientering.

Læringsmiljøutvalget har hatt sju møter i løpet av studieåret og behandlet 48 saker.

Årsrapporten går nærmere inn på følgende saker som har preget sakslistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Helhetlig læringsmiljø
- Koronasituasjonen
- Studiestart og fadderuken
- Revisjon av Si fra- systemet
- Prosjektet «Veien til gullstandard»
- Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming

*Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.*

# UNIVERSITETET I BERGEN LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til  
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 (3)

## Årsrapport for 2020-2021

### 1. Oppretting av utvalget

I forbindelse med innføringen av Kvalitetsreformen og revisjon av Lov om universiteter og høyskoler, ble institusjonene pålagt å etablere egne læringsmiljøutvalg (LMU). Utvalgene skal sikre at lovens bestemmelser i § 4-3 om studentenes læringsmiljø blir gjennomført. I møtet 12. juni 2003 ble forslaget til retningslinjer og sammensetning av et Læringsmiljøutvalg ved Universitetet i Bergen godkjent av universitetsstyret. Utvalget har vært i funksjon siden 7. oktober 2003. Etter forslag fra Læringsmiljøutvalget, behandlet universitetsstyret et utkast til endringer i utvalgets mandat på et møte i september 2009. Endringene var motivert ut ifra et ønske om at LMU skal spille en større og mer aktiv rolle i læringsmiljø saker. Det var ønskelig at utvalget skulle få en mer systematisk oversikt over saker som gjelder læringsmiljøet. Nye regler for LMU ble vedtatt 24.09. 2009 og er senere blitt revidert 25.10.2012, 24.08.2017, og ytterligere justert i styrets møte i september 2019 og i 2020.

### 2. Sammensetning og sekretariat

Utvalget har i studieåret 2020-2021 hatt følgende sammensetning:

#### *Ansatte (oppnevnt for perioden 1.8.2017-31.7.2021)*

Viserektor for utdanning, Oddrun Samdal

Avdelingsdirektør ved Studieavdelingen Christen Soleim (vara: underdirektør Torunn Valen)

Avdelingsdirektør ved Eiendomsavdelingen Even Berge (første møte), Kjartan Nasset (vara: seniorrådgiver Elin Horntvedt)

Avdelingsdirektør ved IT-avdelingen Tore Burheim (vara: senioringeniør Bjørn Tore Sund)

Dekan Karl Harald Søvig (vara: professor Marit Ulvik)

Rådgiver Eva Svensson, kompetanse på studenter med nedsatt funksjonsevne (vara: førstekonsulent Siri F. Bjerkestrand)

#### *Studenter (oppnevnt for perioden 1.8.2020-31.7.2021)*

Kristoffer Eik (leder 2020/2021)

Håvard Rørtveit

Hans Marius Eitland Nagy

Hanne Kjerstad Andresen

Michela Elisabeth Heim

Ingrid Borvik

#### *Leder:*

Utvalget velger, etter lovens § 4-3, hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter. I meldingsåret har utvalgets leder vært studentrepresentant Kristoffer Eik. Viserektor for utdanning, Oddrun Samdal, har vært nestleder.

#### *Observatører:*



Faste observatører i LMU er Studentsamskipnaden i Bergen ved velferdsdirektør Hege Råkil, studentombudet ved Sindre Dueland (H-20) og Karsten Olav Aarestrup (V-21), Universitetsbiblioteket ved bibliotekdirektør Maria-Carme Torras Calvo, HR-avdelingen ved seniorrådgiver Runa Jakhelln.

#### *Sekretariat:*

Studieavdelingen har sekretariatsfunksjon for utvalget, og administrerer utvalgets nettside <http://www.uib.no/ua/arbeidsfelt/laeringsmiljoutvalget>

### **3. Møtevirksomhet og saker**

Læringsmiljøutvalget har i perioden hatt 7 møter (05.08.20, 08.09.20, 03.11.20, 02.12.20, 03.02.21, 14.04.21 og 02.06.21), og har behandlet i alt 48 saker, jf. [møtereferatene](#). Med vanligvis seks årlige møter, og en funksjonsperiode på fire år (for ansatte og observatører), vil utvalget i løpet av en periode besøke hvert fakultet, og UB, tre ganger. I denne perioden er det ett fakultet som ikke har fått det planlagte besøket, men det vil bli tatt igjen. Alle møtene, unntatt ett, har blitt arrangert digitalt.

LMU er organisert som et tilsyns- og strategiutvalg, og dette gjenspeiler seg også i de sakene utvalget har behandlet og drøftet. Følgende saker, som blir særlig omtalt nedenfor, har preget saklistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Helhetlig læringsmiljø
- Koronasituasjonen
- Studiestart og fadderuken
- Revisjon av Si fra- systemet
- Prosjektet «Veien til gullstandard»
- Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming

### **4. Dialogmøter med fakultetene**

LMU har arrangert dialogmøter med fakultetene siden 2009. I møtene blir læringsmiljø og utfordringer knyttet til dette drøftet med representanter for studenter og ansatte ved det enkelte fakultet. Formålet med besøksrundene er å utveksle informasjon og å identifisere mulige felles oppgaver og utfordringer når det gjelder det helhetlige arbeidsmiljøet. Dette studieåret har utvalget hatt møter med JUR (august), KMD (september), MN (november), PSYK (februar) SV og HF (april) og UB (juni). Alle møtene, unntatt møtet 08.09.20, har vært digitale, og dermed har det vært få muligheter for fysiske omvisninger. Tema som er blitt tatt opp på møtene er:

- Undervisningslokaler, både generell beskaffenhet, luftkvalitet og utstyr
- Studentarbeidsplasser
- Møteplasser for studentene
- Praksis og utplassering for studenter
- Det psykososiale arbeidsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

### **5. Helhetlig læringsmiljø**

I 2017 ble LMUs virkeområde utvidet, ved at pedagogisk og digitalt læringsmiljø ble inkludert i definisjonen av læringsmiljø. Videre ble fysisk og psykososialt miljø, samt universell utforming, noe mer tydeliggjort i LMU-reglene, IT-direktøren ble «oppgradert» fra observatør til fast medlem, og tallet på studentmedlemmer ble hevet fra fem til seks. Videre ble reglene for LMU

justert i september 2020, slik at definisjonen av læringsmiljø ble lik den som brukes av [Universell](#).

De to trendene som er påpekt i tidligere årsrapporter fra LMU, har kommet sterkere i fokus dette året. Den ene er den økende betydningen av digitalisering, og den andre at alle sidene av læringsmiljøet henger stadig nøyere sammen med alle de andre. Disse er blitt enda tydeligere under koronapandemien og tiltakene som er blitt innført i den forbindelse. Dette omtales nærmere under punktet om koronasituasjonen.

## **6. Koronasituasjonen**

Koronasituasjonen har satt sitt preg også på dette studieåret. Det har ført til en endret undervisningssituasjon for undervisere og studenter ved at det er tatt i bruk nye digitale verktøy i undervisningen. Undervisningen ved UiB har foregått dels fysisk og dels via digitale flater. Forholdene har medført at satsingen på helhetlig læringsmiljø er blitt vanskelig, fordi mange av UiBs tiltak skjer på campus. Utfordringer som har kommet til uttrykk, blant annet i SHoT-undersøkelsen, er økt ensomhet blant studentene, 70% mener at digital undervisning er dårligere enn tradisjonell undervisning og 80% sier de er misfornøyde med det fysiske læringsmiljøet. UiB er opptatt av å få studentene tilbake til campus og få gjennomslag for at campus ikke skal bli stengt på nytt. Det planlegges derfor for mest mulig fysisk undervisning til høsten, noe som vil være positivt for læringsmiljøet til studentene.

### **Tiltakspakker fra regjeringen**

På bakgrunn av at koronapandemien har gjort at undervisningen ved universiteter og høyskoler i vesentlig grad har blitt gitt digital, noe som har påvirket studentenes faglige og sosiale studiesituasjon i betydelig grad, satte regjeringen høsten 2020 ned en ekspertgruppe for å vurdere tiltak som raskt kunne iverksettes og rettes mot studenter for å avhjelpe studentenes situasjon med blant annet psykiske helseutfordringer, forsinkelser og gjennomføringsmuligheter. På bakgrunn av anbefalingene fra ekspertgruppen og ytterligere tiltak fra regjeringens side har UiB mottatt om lag 9,7 millioner kroner. Midlene er fordelt til fakultetene og blir stort sett brukt til å øke antallet mentorer og tilsette flere læringsassistenter. I tillegg har Sammen mottatt midler i to omganger, først med en tildeling høsten 2020 på 1,4 millioner til lavterskeltiltak for studenter. Våren 2021 ble det i tillegg en tildeling til Sammen på kr 11,9 millioner, hvorav 3 millioner er til sosiale lavterskeltiltak, 7,7 millioner til å ansette studentmedarbeidere og 1,2 millioner til å styrke den psykiske helsetjenesten. Disse midlene har vært viktige for UiB.

Midlene til Sammen er blant annet brukt til å ansette studentmedarbeidere, som hjelper til med å realisere tiltak. De legger vekt på fysiske arrangement, og har satt i gang tiltak som blant annet yoga, vennespis og tilbud om turer. I tillegg er det etablert et Arrangementsfond som et tiltak rettet mot studentorganisasjonene, der de kan søke om midler til å lage arrangement for studentene til høsten. I tillegg er arbeidet rundt psykisk helse styrket med flere nye ansettelser.

LMU har hatt jevnlig oppdateringer om koronasituasjonen i møtene, og er også kjent med at fakultetene og institusjonsledelsen har hatt en omfattende oppfølging, blant annet med hyppige statusmøter.

## **7. Studiestart og fadderuken**

Også i år har koronasituasjonen bydd på utfordringer. For å koordinere fadderuken ble det, som tidligere år, ansatt en fadderkoordinator ved Studieavdelingen. Dette året kom arbeidet til fadderkoordinator imidlertid i gang langt tidligere enn foregående år. Allerede i begynnelsen av november 2020 startet arbeidet. Av fadderkoordinators oppgaver tilknyttet LMUs portefølje, er tildelingen av midler fra den sentrale potten til fadderarrangementer, og bidrag til de

orienteringene og oppdateringene som LMU har fått utover i året. Her er det særlig fadderuken og faddermidlene som blir omtalt.

Faddermidlene ble, som i 2020, tildelt uten forutgående søknad, og de ble ikke knyttet til bestemte arrangementer. Det skyldes usikkerheten ved det pågående koronapandemien. Midlene ble fordelt med 50% flatt per fakultet (dvs. per fadderstyre) og 50% pro rata (etter antallet nye studenter). En mindre andel av midlene ble avsatt til bruk for fadderkoordinator, og noe ble holdt i reserve. 20 000 av midlene, som ble holdt i reserve, ble brukt til å betale for opptak av den digitale delen av fadderkurset. Bergen Student-TV gjorde opptak av innleggene til rektor, politiet, førstehjelp osv. Disse innleggene kunne fadderne se når det passet dem i forkant av fadderuken.

Gjennomføringen av fadderuken og studiestarten ellers er omtalt i andre sammenhenger, og vil også komme opp i LMU senere, når det skal rapporteres om bruken av de tildelte midlene.

## **8. Revisjon av Si Fra-systemet**

Si Fra-systemet har vært i drift i over tre år. På bakgrunn av erfaringene, og internrevisjonen av systemer for varsling osv., startet Studieavdelingen et prosjekt for å revidere systemet i begynnelsen av 2021. Et forslag til tiltaksplan ble lagt fram for LMU i april. Forslaget omfattet disse hovedpunktene:

- Bakgrunn, inkludert mandat og innspill som har kommet fra fakultetene
- Endringer i mottakssystemet
- Beskrivelser av roller og ansvar
- Rutiner for oppfølging, inkludert om anonymitet
- Informasjon på nett og ellers
- Kompetansehevende tiltak
- Ressursbehov

Revidert system ble vedtatt i universitetsstyret i juni. Det reviderte systemet er i drift fra studiestart.

## **9. Gullstandard for tilrettelegging og**

### **Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming**

Prosjektet for bedret individuell tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og særlige behov ble ferdigstilt tidlig i høstsemesteret 2020. Rapporten og tiltaksplanen for prosjektet ble først presentert for LMU og deretter sendt på høring til fakultetene og Studentparlamentet. Sluttrapporten gjør greie for organiseringen og framdriften i prosjektet, og for gjeldende regelverk og intern organisering.

Tilbakemeldingene fra høringsrunden viste at fakultetene er gjennomgående positive til forslaget om å opprette en sentral tilretteleggingsenhet, men påpekte noen problemstillinger knyttet til ressursfordeling. I tillegg uttrykte de behov for kompetanseheving, informasjonsdeling og bedre digitalisering i høringssvarene. Høringen og drøftingene i LMU ble integrert i styresaken om behandling av handlingsplanen for tilrettelegging.

I tiltaksplanen er det lagt stor vekt på tydelig organisering og ansvarsfordeling, dialog med studentene og å bygge kompetanse og kapasitet i organisasjonen på alle nivåer. Et gjennomgående trekk i både sluttrapporten og tiltaksplanen er at universell utforming og individuell tilrettelegging henger sammen.

Handlingsplanen ble vedtatt i samsvar med utkastet i universitetsstyret. Styret var positivt innstilt til planen og tiltakene i den. Tiltak, som krever midler som vi ikke har i dag, må innarbeides i budsjettene for resten av planperioden. Det ble ikke satt av midler i budsjettet for 2021, men det ventes midler for de tre neste årene, dvs. ut planperioden. Studieavdelingen har satt av en 30% stillingsressurs til formålet, og det er også noe midler tilgjengelig utover dette.

#### **10. Andre saker**

- Mentorprosjektet  
Det er mentorordning ved alle fakultetene, men ennå ikke på alle programmene. Våren 2021 var det en relansering og utviding av ordningen.
- Læringsmiljøprisen  
Læringsmiljøutvalget tildelte Læringsmiljøprisen for 2020 til Institutt for fysikk og teknologi.

#### **11. Fellesmøte mellom LMU og AMU**

Det årlige fellesmøtet mellom Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget ble arrangert 28. april. Temaet denne gangen var bærekraft og mobilitet. En aktuell problemstilling i møtet var om disse målene er på kollisjonskurs. Viserektor for globale relasjoner Annelin Eriksen og stipendiat Jesse Schrage innledet om temaene.

#### **12. Avsluttende merknader – videre arbeid**

LMU vil i den kommende perioden prioritere oppfølgingen av handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet 2019-2022. Også tiltaksplanen for tilrettelegging vil ha høy prioritet.

LMU fortsetter med dialogmøtene og tilsynsrundene på fakultetene, både for å holde seg orientert om studentenes fysiske læringsmiljø, men også for å få et samlet inntrykk av studentenes studenthverdag. Dette studieåret planlegger vi i forhold til å avholde fysiske møter.

Ephorte:

## **Sak 49/21 Bredde i utdanningene - infoside**

*Drøftingssak*

Page Break

**Til: Universitetets utdanningsutvalg**

**Fra: Studieavdelingen**

**Møte: 30. september 2021**

### **Bakgrunn**

Det psykologiske fakultet har laget en liste over hvilke emner som er åpne for studenter med studierett fra andre fakultet. Denne er tilgjengelig på nett <https://www.uib.no/psyfa/44732/%C3%A5pne-emner-ved-det-psykologiske-fakultet>. Som en oppfølging av saken om bredde i utdanningene i UU-møtet 1. september (sak 42/21), foreslås det å lage en sentral infoside med lenker til fakultetsvise lister over hvilke emner som er åpne for studenter fra andre fakultet. Denne infosiden vil gjøre det lettere for studentene, studieadministrasjonen og programstyreledere å finne fram til mulige emner, og dermed gjøre det enklere for fakultetene å tilrettelegge bedre for at studenter tar emner utenfor eget fakultet. En slik infoside vil også kunne brukes i en eventuell «kampanje» hvis det skulle bli aktuelt.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting.